

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa dnia 4 czerwca 2009 r.

DL-P-I-0700-22/09

dot. BPS/DSK-043-1588/09

BM-I-0700-226/09

P. J. Kwiatkowski
Wice Marszałek Senatu
wznowiono dn. 8. 06. 09
nr 4098 podpis 44

Pani

Krystyna Bochenek

Wicemarszałek Senatu

Stanisław Piłsudski

W odpowiedzi na oświadczenie pana senatora Andrzeja Grzyba w sprawie przepisów dotyczących odpowiedzialności karnej osób nieletnich, przekazane przy piśmie z dnia 29 kwietnia 2009 r. Nr BPS/DSK-043-1588/09, uprzejmie przedstawiam co następuje.

Obowiązujące przepisy Kodeksu karnego wiążą zdolność do ponoszenia odpowiedzialności karnej, będącą jedną z przesłanek warunkujących przypisanie sprawcy winy, z ukończeniem przez sprawcę czynu zabronionego 17 lat (art. 10 § 1 k.k.).

Osoby, które nie osiągnęły tak wyznaczonej granicy wiekowej, jako nieletni w związku z popełnieniem czynu zabronionego podlegają odrębnemu trybowi postępowania przed sądami rodzinnymi, w którym stosuje się środki wychowawcze i poprawcze na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późn. zm.).

Jeżeli nieletni sprawca ukończył 15 lat, a okaże się, że popełnił on czyn zabroniony, który został taksatywnie wymieniony w katalogu zawartym w art. 10 § 2 k.k., może on odpowiadać na zasadach określonych w Kodeksie karnym.

Należy podzielić pogląd wyrażony w oświadczeniu, iż wadą obecnych uregulowań jest nieobjęcie katalogiem czynów określonych w art. 10 § 2 k.k. czynu z art. 197 § 4 k.k. stanowiącego kwalifikowany typ przestępstwa zgwałcenia. Powoduje to skutki wskazane w oświadczeniu pana senatora – nieletni sprawca kwalifikowanego przestępstwa zgwałcenia określonego w art. 197 § 3 k.k. (zgwałcenie zbiorowe) może ponosić odpowiedzialność karną na podstawie Kodeksu karnego, podczas gdy sprawca czynu z art. 197 § 4 k.k. cechującego się jeszcze wyższym stopniem społecznej szkodliwości, może odpowiadać jedynie na podstawie przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Propozycja zmiany przepisu art. 10 § 2 k.k. mająca na celu usunięcie wskazanej w oświadczeniu luki prawnej jest objęta rządowym projektem ustawy *o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw* (druk sejmowy nr 1394).

Według projektu art. 10 § 2 k.k. ma otrzymać następujące brzmienie:

„§ 2 Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3 lub 4, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne”.

Pierwsze czytanie projektu miało miejsce w dniu 17 grudnia 2008 r., a obecnie projekt stanowi przedmiot prac Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Zbigniew Wrona
PODSEKRETARZ STANU